

יהי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

תוקף האמונה והבטחון שתיכף ומיד יקיים
הקב"ה הבטחתו 'פקד פקדתי אתכם'
בגאולה האמיתית והשלמה, ובפרט כששומעים
ממשה רבינו שבדורנו שכבר סיימו כל העבודה
ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו

ראה עמוד 8-9

ערב שבת קודש פ' שמות, מבה"ח שבט
ה' תהא שנת סגולות גדולות

תמו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש
לכ"ק אדמו"ר שליט"א
מלך המשיח

לעילוי נשמת
הרה"ח התמים ר' יצחק אלחנן הלוי הי"ד
ב"ר יהודא לייב ע"ה
שגלוב
נאסר לרגלי מסירות נפשו בעד החזקת היהדות
ביום ד' תשרי ה'תרח"צ
ונרצח במאסרו ביום כ"ה טבת ה'תרח"צ
ת. נ. צ. ב. ה.

*

ולזכות
זוגתו הרבנית מארייאשא שתליט"א
לאריכות ימים ושנים טובות
ומתוך בריאות הנכונה

בחסות:
'קרן המיליון'
שע"י 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'

ב"ה

3 דבר מלכות

צריך להיות ה"ויזעקו" של בני"על הגלות / משיחת ש"פ שמות ה'תשמ"ג

6 זמן הגאולה

"וביד חזקה יגרשם מארצו" / פרשת השבוע באור הגאולה

11 "בזכות נשים צדקניות"

הנשים הצדקניות לא מחפשות שילדיהן יגדלו "מסודרים" / תפקיד הנשים בהבאת הגאולה

13 כתי"ק - פרסום ראשון

ההמשכה דבחי' שמו הגדול הייתה כבר / תיקונים על מאמר ד"ה ואלה שמות גו' ה'תשל"ז

מדור ה"כתי"ק - פרסום ראשון" מוקדש לעילוי נשמת ינון ע"ה בן - יבלחט"א - אברהם אלעל - נפטר ביום כ"ט ניסן ה'תשס"א י"ד'ר שתיקף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

מערכת "יחי המלך"

במסגרת: "מטה משיח" שע"י "אגודת חסידי חב"ד" באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אד"ש מה"מ

יוצא-לאור על-ידי: תלמידי ה"קבוצה", "חיילי בית דוד", ישיבת תות"ל המרכזית, "בית משיח" 770

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טלפון: 267-1757 (347)

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית-שמואל, מיקוד 26109 • טלפקס: 871-5770 (04)

דואר אלקטרוני: yeh_@netvision.net.il • אינטרנט: http://www.moshiach.net/blind

והנה כל הגילויים דלעתיד חלויים במעשינו ועבודתינו במשך השית אלפי שנים. דהוה
עלמא (תניא רפ"ל"ז), וזהו ענין הענין דוימררו את חייהם כמו שהוא ברוחניות
דבעבודה קשה דא קושיא, בחומר דא ק"ו, ובלבנים דא ליבוך הלכתא (זח"ג קנג, א),
וואט ער מאערש זיך אין לימוד התורה להוציא הלכה ברורה ע"י ריבוי שקו"ש,
ובמחשכים הושיבני, עד שמלבן (ער וואש אויס) את הקושיות ורמינהו וכו'
עד שהלכה מאירה ומזהירה. דזהו עיקר ענין התורה, הלכה פסוקה וברורה, דזהו
מעלה המסניות שהם הלכה פסוקה וכו', ולכן ארז"ל (ויק"ר פ"ז, ג. יל"ש הושע
רמז תקכה) אין הגלות מתכנסות אלא בזכות משניות שנאמר (הושע ה, י) גם כי יתן
בגוים עתה אקבצם, ועד"ז ישנו ענין הליבוך גם בעבודה התפלה, וכמבואר בתו"ח.
וע"י הענין דוימררו וגו' בחורה ותפלה כנ"ל, הנה מחליפים (מ"פארבייט) יסורי
גלות זה האחרון.

וזהו מ"ש ואלה שמות בני"עו, שע"י הענין דשמות בני"ע פועלים הגאולה שלאח"ז.
דענין שמות בני"ע הוא, כדאי' במדרש דראובן שמעון ולוי נחתי וראובן
שמעון ולוי סלקי, שלא שינו את שמם, והיינו דלא רק שעמדו בתוקף והעמידו את
שמותם על עקרי החומ"צ, ואפילו לא על תומ"צ סתם, כ"א שהעמידו עצמם גם על
עניני זהירות וכו' עד שאפילו לא שינו את שמם. ועאכו"כ שהי' אולם ענין החומ"צ
עצמם כדבעי. ועד"ז עכשיו בגלות זה שעומדים בתוקף אפילו על ענינים פשוטים כגו'
שלא לשנות השם וכו', וכן ענין התורה, שענינה הוא ג"כ הענין דשמות, דכל התורה
היא שמהיו של הקב"ה (ראה רמב"ן עה"ת בהקדמה. יונה אלם פכ"ט), הנה פועלים
המשכה דבחי' ואלה שמות, וכנ"ל דכל התורה היא שמהיו של הקב"ה, ש"י צירוף
והי"ס אותיות לתורה נעשה בבחי' שמות דהקב"ה [אותיות התורה אלו שייכות
גם לחסם של החזק, וישראל הוא ל"ה גם ששם ריבוי אותיות להורף], ומבין
צירופים אלו נעשה גם הצירוף השבע ששם שמות ש"י שאינם נחקקים, והם גופא -
ש"י בחי' שמו הגדול, שזהו בחי' הגילוי דלעתיד שפועלים ע"י העבודה דעכשיו
(כנ"ל). והנה ההמשכה דבחי' שמו הגדול הוא כגו' בימי הנוכה שאז הי' כמ"ש
(בועל הנסים) להודות ולהלל לשם הגדול, וענין זה נזכר, דהנרות הללו
אינם בשלים לעולם. (רמב"ן ר"פ בהעלותך מהמדרש), אבל עד"ן ההמשכה היא בעולם,
וגילוי בחי' שמו הגדול יהי' לעתיד.

צריך להיות ה"ויזעקו" של בני על הגלות

כאשר אנו עדיין נמצאים בגלות, צריך להיות ה"ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה": בני ישראל צריכים לזעוק שכבר עשו את העבודה דלימוד התורה וקיום המצוות בזמן הגלות • אמנם העבודה כבר ישנה, אבל זקוקים רק לצעקתו של היהודי שרוצים לצאת מהגלות, ואזי מתקיים מיד ה"וידע אלקים", שהקב"ה מוציא מיד את בני ישראל מהגלות • כשם שהתורה מספרת כיצד ה' סדר יציאת בני ישראל מגלות מצרים, כך גם צריך להיות סדר היציאה מהגלות הנוכחית • משיחת ש"פ שמות ה'תשמ"ג – בלתי מוגה

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

וכשם שהקב"ה בישר ליעקב אבינו "אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם, אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה"⁴, כך גם בגלות זו

גלות שבה נמצאים הן היהודים בחוץ לארץ והן היהודים בארץ ישראל, כיון שנחרב בית המקדש ונתבטל המעמד ומצב דישאל במעמדם ולוים דוכנם וכהנים בעבודתם⁵, היות ש"מפני חטאינו גלינו מארצנו"⁶, ואדרבה, בארץ ישראל – פלטרין של מלך – הגלות יותר נוגעת מאשר בחוץ לארץ שאינה

א. ידוע הרי ש"התורה היא נצחית"¹. וכשם שהתורה מספרת כיצד ה' סדר יציאת בני ישראל מגלות מצרים, כך גם צריך להיות סדר היציאה מהגלות הנוכחית, וכדלקמן.

בגלות מצרים, כאשר הקב"ה שלח את משה רבינו למסור לבני ישראל שהם ייצאו מהגלות, הסדר ה' שבני ישראל צריכים לשאול את משה רבינו "מה שמו"²? וזה ממשיך ומגלה ("רופט ארויס") את מענה הקב"ה למשה³: "אהי אשר אהי" גו' כה תאמר לבני ישראל אהי שלחני אליכם".

(1) תניא רפ"ז.

(2) פרשתנו ג, יג.

(3) שם יד.

(4) ויגש מו, ג-ד.

(5) ע"פ תפלת "רבון העולמים" בתפלת השחר.

(6) תפלת מוסף דיו"ט (שאוברים גם באה"ק ת"ו).

עד"ז ע"י גלות זה האחרון זוכים לגילוי פנימיות התורה. וזהו קביאור בגודל אריכות גלות זה האחרון שהוא באין ערוך מגלות מצרים, דטעם הדבר הוא, כיוון שכלית כוונת מגלות האחרון הוא בכדי לזכות עי"ז לגילוי פנימיות התורה, משא"כ גלות מצרים דכוונתו הייתה בשביל גילוי נגלה דתורה, כנ"ל, לכן כמו שפנימיות התורה, ישקני משיקוה פיהו, הוא באיך ערוך מגלה דתורה, כמו"כ הגלות (שע"י באים לגילוי זה) הוא ג"כ (בדוגמא להתורה שמתגלית ע"י) באיך ערוך מגלות מצרים שע"י באו לגילוי נגלה דתורה. דנגלה דתורה הוא בחי' תורה שבאה בהגבלה, משא"כ פנימיות התורה, שהיא באי"ע למעלה ממדוה"ג. ואע"פ שבגם אריכות גלות זה האחרון באה בהגבלה בכמות (השנים), הנה איך הכוונה בגודל האריכות שבגלות זה על האריכות בזמן (בלבד), כ"א (גם) על האריכות שבו בגודל היסורים והצרות שבהבלי משיח (חבלי לידה), שצרות ויסורים אלו הם באי"ע מהיסורים שבגלות מצרים. ואיך הכוונה ה"ו שצ"ל צרות ויסורים וכו", כ"א על ענין אה"א שאינם מתאים לרגילותו של ישראל (וואס איז ניש לויש די געווינהייט פון א אידן) בלבד, שג"ז נחשב ליסורים. וכדאיחא בגמרא עה"כ (שמות א, יג) ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך שנחננו עבודה נשים לאנשים וכו", אע"פ שעבודה נשים קלה מעבודה אנשים, דאשה חס-כוחה, מ"מ לגבי האנשים לעבודה פרך יחשב כיוון שאינה לפי רגילותם. ועאכו"כ בנוגע לענין של העדר הרגילות לגבי א"י ישראל, שליסורים גדולים יחשב. ובמכש"כ וק"ו מנבוכדנצר, שבזכות שטע"ג פסיעות לכבוד מה"מ הקב"ה זכה למלכות לו אה"א ולבנו ולבן בנו, ג' דורות, ומלכות בחכלית ההרחבות וכו", דנבוכדנצר אה"א מולך בכפה ה"י, הנה עאכו"כ כשמדובר אודות א"י ישראל, בני בכורי ישראל, בנים אחם לה" אלקים, הנה הטובה המביע להם היא שלא לפי"ע כלל ממה שזכה נבוכדנצר, וכ"א ישראל אפילו הפשוט שבפשוטו ביכולתו להבוע מהקב"ה כל ענינים טובים ברוחניות [שהו העיקר של יהודי] ומזה נמשך גם בגשמיות, בכל עניני ברכה וכו" שכללותם היא בני חיי ומזוני רויחסי, ובאופן דמולך בכטה. ומזה מובן שכל ענין של העדר הרגילות של יהודי ליסורים יחשב, דע"י מעבירים הכתמים הכי קטנים שנשארו לאחר כל היסורים וצרות וואס מ"איז דרוכגעגאנגען.

ההמשכה דבחי' שמו הגדול הייתה כבר

בקשר עם פ' השבוע, הבאנו (בע' 14-15) צילום נדיר (מוקטן) מתיקונים שהוסיף כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בכת"ק על רשימת המניחים ("הנחת הת' בלתי מוגה") ממאמר ד"ה ואלה שמות בני' גו', שנאמר בהתוועדות ש"פ שמות, מבה"ח שבט ה'תשל"ז, והי' למראה עיניו הק' (נדפס בספר המאמרים תשל"ז ע' 115 ואילך)

להלן פענוח התיקונים שהוסיף הרבי בכת"ק (באו בהדגשה):

. . . ובפרט שבחבלי משיח . . . ואין הכוונה שצ"ל ח"ו צרות ויסורים וכו', כ"א ענינים שאינם מתאימים לרגילותו של ישראל . . . וק"ו מנבוכדנצר (תו"א [מקץ לא, ג]) שבזכות שכל ענין של העדר הרגילות של יהודי ליסורים גדולים יחשב, ובאי"ע לגבי מצרים שהי' לפני מ"ת ודרגת מצווה ועושה ועי"ז מעבירים הכתמים הכי קטנים שנשארו לאחר כל היסורים וצרות וואס מ'איז דורכגעגאנגען.

. . . ובמצב דבמחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי . . . עתה אקבצם (תו"א [שם, ג]).

וזוהו מ"ש ואלה שמות בני' גו', שע"י הענין דשמות בני' פועלים הגאולה שלאח"ז. דענין שמות בני' הוא, כדאלי' במדרש (ויק"ר פל"ב, א) דדאובן שמעון ולוי נחתי וראובן שמעון ולוי סלקי, שלא שינו את שמם, והיינו דלא רק שעמדו בתוקף על עקרי התומ"צ, ואפילו לא על תומ"צ סתם, כ"א גם על עניני זהירות וכו' עד שאפילו לא שינו את שמם. ועאכו"כ שהי' אצלם ענין התומ"צ עצמם כדבעי. ועד"ז עכשיו בגלות זה שעומדים בתוקף אפילו על ענינים פשוטים כמו שלא לשנות השם וכו', ועאכו"כ כו'.

וכן התורה, שענינה הוא ג"כ הענין דשמות, דכל התורה היא שמותיו של הקב"ה (ראה רמב"ן עה"ת בהקדמה. יונת אלם פכ"ט), הנה פועלים המשכה דבחי' ואלה שמות, וכנ"ל דכל התורה היא שמותיו של הקב"ה. ויש ס"ר אותיות לתורה, שמות דהקב"ה, ומבין צירופים אלו – הקדוש יותר השבע שמות שאינם נמחקים, והם גופא – בחי' שמו הגדול, שזהו בחי' הגילוי דלעתיד שפועלים ע"י העבודה דעכשיו (כנ"ל). וההמשכה דבחי' שמו הגדול הייתה כבר בימי חנוכה שאז הי' כמ"ש (בועל הנסים) להודות ולהלל לשמך הגדול, ובאופן נצחי, דהנרות הללו אינם בטלים לעולם (רמב"ן ר"פ בהעלותך מהמדרש), אבל ההמשכה זו היא בהעלם, וגילוי בחי' שמו הגדול הי' לעתיד.

פלטרין של מלך –

הקב"ה נמצא יחד עם בני ישראל בגלות ואח"כ "אנכי אעלך גם עלה".

ולכן אסור ח"ו ליפול ברוח ("זיין אראפגעפאלן"), צריכים רק ה"ויזעקו"7 של בני ישראל על הגלות, ואזי "וישמע אלקים את נאקתם וגו"8 עד ל"וידע אלקים"9, והקב"ה מוציאם מהגלות.

ב. ויתירה מזו, בגלות הנוכחית הדבר בתוקף יותר מכפי שהי' בגלות מצרים:

נאמר בזהר¹⁰ ומבאר בתורה אור¹¹, שבגלות מצרים הי' "וימררו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה גו"12 כפשוטו, משא"כ עכשיו, כאשר עורכים הכנות לביאת משיח צדקנו, הרי זה מתבטא בעבודה ויגיעה בלימוד התורה – "בחומר דא קל וחומר, ובלבנים דא ליבון הלכתא"13, ובכל עבודה בשדה דא ברייתא", ולא עבודת פרך כפשוטו ח"ו.

וכאשר אנו עדיין נמצאים בגלות, צריך להיות ה"ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה"14: בני ישראל צריכים לעזוק שכבר עשו את העבודה דלימוד התורה וקיום המצוות בזמן הגלות, וישנו כבר ה"חומר דא קל וחומר ובלבנים דא ליבון הלכתא" וכו',

(7) פרשתנו ב, כג.

(8) שם, כד,

(9) שם, כה.

(10) ח"ג קנג, א (ברע"מ). ועד"ז בח"א כז, א.

(11) ריש פרשתנו. וראה גם אוה"ת פרשתנו ע' ח (ובהערה שם) ואילך.

(12) פרשתנו א, יד.

(13) כ"ה במקומות שבהע' 11 ובזח"א שם. וזח"ג: לבון הלכה.

(14) פרשתנו ב, כג.

ואם-כן מדוע לאחר כל-זה מחזיקים אותנו עדיין בגלות!?

אמנם העבודה כבר ישנה, אבל זקוקים רק לצעקתו של היהודי שרוצים לצאת מהגלות, ואזי מתקיים מיד ה"וידע אלקים"15, שהקב"ה מוציא מיד את בני ישראל מהגלות.

ג. והנה, כשם שבגלות מצרים היו כמה מבני ישראל שלא זעקו ולא רצו לצאת ממצרים ר"ל¹⁶, כך גם עכשיו ישנם ר"ל יהודים שלא זועקים ולא רוצים לצאת מהגלות!

אבל רובם של בני ישראל – עד "ועמך כולם צדיקים"17 – רוצים לצאת מהגלות, ולכן מוסיפים ביתר שאת ויתר עוז בקיום התורה והמצוות בכדי למהר את היציאה מהגלות, בידענו את הבטחת הקב"ה שכאשר בני ישראל מוסיפים בעבודתם בתורה ומצוות, ממהרים עוד יותר את הגאולה.

ולא כמו אלו הנופלים ליאוש ר"ל מחושך הגלות, אלא יודעים אנו שאפילו אם אכן זהו חושך כפול ומכופל, אעפ"כ יש בכחו של יהודי ע"י פעולה אחת להביא את הגאולה!

וכפי שכתוב בתקוני זהר¹⁸ שאם צדיק אחד (ועאכו"כ שני צדיקים) מתנהג כדבעי הוא מביא את הגאולה, וכפסק הרמב"ם¹⁹ ש"צריך כל אדם שיראה עצמו כו' כאילו חציו זכאי וחציו חייב כו' עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

(15) שם, כה.

(16) פרש"י בא, י, כב.

(17) ישעי' ס, כא.

(18) הובא במאמר אדה"ז ד"ה איתא בתיקונים – בונה ירושלים ספ"ד. מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תג. וראה זהר חדש ס"פ נח (כג, ד).

(19) ה'ל' תשובה פ"ג ה"ד.

ההכנות שמביאות את הגאולה העתידה צריכות להיות דומות להכנות שהביאו את גאולת מצרים

ג. כשם שגלות מצרים היא שורש כל הגלויות, ולפיכך קיימות גם עתה הגזירות שהיו אז, כאמור – כך גם נאמר³ ביחס לגאולה: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", הגאולה העתידה תהיה דומה לגאולת מצרים. ופירושו הדבר שגם ההכנות והדברים המביאים גאולה זו צריכים להיות דומים לדברים שהביאו את גאולת מצרים.

לגבי גאולת מצרים נאמר⁴: "בשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו אבותינו ממצרים". מה עשו אותן נשים צדקניות? – הקימו של יהודים. כשיצאה גזירתו של פרעה טענו הן⁵ שאין להתחשב בגזירות פרעה של "כל הבן הילוד – היאורה תשליכוהו", ומאחר שהקב"ה ציוה יש לעשות את אשר ציוה, מבלי לערוך חישובים על תכלית הדבר, ובשכר נשים צדקניות אלו נגאלו אבותינו ממצרים.

אף עתה כן: בכל מדינה ומדינה, ובמיוחד באמריקה, אין לתת משקל רב לשאון השורר במדינה ולעשות חישובי תכלית וכו'. יש לחנך את הילדים כפי אשר ציוה הקב"ה והוא ידאג לילדים וגם להורים.

דוקא ע"י אי התחשבות בגזירת פרעה מצילים את הילדים ומביאים גם את הגאולה הכללית לכל עם ישראל, ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

(לקו"ש ח"א ע' 112, תרגום חפשי)

(5) שם יב, א.

(3) מיכה ז, טו.

(4) סוטה יא, ב.

זאת-אומרת: אפילו אם נאמר שחצי עולם חייב ח"ו – אשר באמת זהו חשבון של שקר, כיון ש'ועמך כולם צדיקים' – פוסק הרמב"ם שע"י מצוה אחת, פעולה אחת, דיבור אחד או מחשבה אחת, יכולים להכריע את כל העולם כולו לכף זכות ולהביא תשועה והצלה!

ועאכו"כ כשהמציאות אינה כך, אלא רוב העולם הוא זכאי – הרי ודאי שע"י פעולה אחת יכולים להכריע את כל העולם כולו לכף זכות ולהביא תשועה והצלה!

ועד שע"י אותה פעולה אחת אפשר להביא את התשועה והצלה האמיתיים – הגאולה האמיתית והשלימה, שאזי יהי' "ואשא אתכם על כנפי נשרים"²⁰, בדוגמת מה שהי' ביציאת מצרים שמרעמסס לסוכות "ק"כ מיל היו, ובאו שם לפי שעה שנאמר ואשא אתכם על כנפי נשרים"²¹ – כך גם יהי' בגאולה העתידה "וארו עם ענני שמיא"²², ברגע אחד ללא שום מדידות והגבלות.

ובמכל-שכן וקל-וחומר מיציאת מצרים: במצרים היתה העבודה "בחומר ובלבנים גו" בגשמיות כפשוטו, וכשמדברים על גשמיות הרי זה במדידה והגבלה, אשר קודם עושים דבר אחד ואח"כ עושים דבר שני ואי אפשר

(20) יתרו יט, ד.

(21) פרש"י עה"פ בא יב, לז. ועד"ז בפרש"י יתרו שם.

(22) דניאל ז, יג. סנהדרין צה, א.

(23) ראה זח"ב קפו, רע"ב.

(24) סוסי"ז בהשיחה (ש"ל ע"י "ועד הנחות הת").

המדור מוקדש לעילוי נשמת ר' יוסף ארי' לב בן משה באר ע"ה

ולעילוי נשמת אשתו מרת חשא בת נטע אורי ע"ה זיסק

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ולזכות כל משפחת זיסק שיחיו – לברכות עד בלי די

המדור מוקדש לע"נ האשה מרת רבקה בת הרה"ח ר' צבי ע"ה – נלב"ע ביום כ"ט תמוז ה'תשס"ב

יה"ד שיקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

נדבת בני: הרה"ח ר' שמואל ש"י והרה"ח ר' יעקב ש"י שפריצער

”וביד חזקה יגרשם מארצו”

תרגום חפשי ללשון הקודש – בעריכת מערכת ”יחי המלך”*

א. על הפסוק האחרון בפרשתינו¹ ”כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו”, מפרש רש”י ש”ביד חזקה ישלחם” קאי על ידו החזקה של הקב”ה על פרעה, ואילו ”ביד חזקה יגרשם” קאי על ידו החזקה של פרעה על בני ישראל שישלחם ”על כרחם של ישראל, ולא יספיקו לעשות להם צידה², וכן הוא אומר³ ותחזק מצרים על העם למהר לשלחם וגו” (ובזה מקויים הענין דמסיימים [פ’ שמות] בטוב).

רש”י הוכרח לפרש כן, מצד זה שכתוב ב’ פעמים ”ביד חזקה”, שאם לא כן הי’ מספיק לכתוב רק פעם אחת.

וצריך להבין: לכאורה יכול הי’ רש”י להביא רא’ חזקה יותר לענין החפזון, מכך שהבצק אשר הכינו בני ישראל לדרך לא הספיק להחמיק⁴, שזמן חימוץ הבצק הוא⁵ כדי שיעור מיל, ח”י דקות או כ”ד דקות או חצי שעה, ומדוע מביא רש”י רא’ דוקא מכך שלא הספיקו להכין צידה? הרי מדובר על ששים רבוא אנשים, נוסף על נשים וטף, ומקנה רב כו’ שהלכו למדבר שבו ”נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין שם מים גו”⁶, ומובן שהכנת צידה לדרך כזו אורכת זמן רב [וזה שלא הספיקו להכינו אינו רא’ כ”כ על חפזון]?

והפלא הוא, שהפסוק ”וישא העם את בצקו טרם יחמץ” מופיע תיכף לאחר הפסוק שמביא רש”י בפירושו (”ותחזק מצרים כו”), ולכאור’ הי’ עליו להביא פסוק זה כראי, כנ”ל? ב. הדבר יובן בהקדים קושיא נוספת בפסוקים אלו:

מ”ש ”עתה תראה גו’ ביד חזקה יגרשם מארצו”, כלומר, שבני ישראל לא ירצו לצאת ופרעה ישלחם כו’ – בא כמענה על טענתו של משה רבינו ”למה הרעותה גו”⁷.

נשאלת השאלה – הלא טענתו של משה רבינו הם: א) כיצד יכולה להיות הגאולה כאשר אחרי כל האותות והמופתים כו’ טענו בני ישראל שנהי’ להם רק יותר גרוע ושאינם רוצים לצאת. ב) איך ילך הקב”ה להוציאם ממצרים, ”ערות הארץ”⁸, מקום שאסור להתפלל בו.

וא”כ לכאורה אינו מובן, מה ענה לו הקב”ה בזה ש”ביד חזקה גו”, הרי אדרבה, זה רק מחזק את טענותיו?

הנשים הצדקניות אינן מחפשות שילדיהן יגדלו ”מסודרים”

א. גלות מצרים מהוה שורש לכל הגלויות¹. מכאן שכל הגזירות שהיו בגלות מצרים נמצאות בכל הגלויות, וגם בגלותנו זו ובדורנו זה :

אף עתה קיים ”פרעה מלך מצרים” – כלומר: הרוח השוררת ברחוב – הטוען להשלכת ילדי ישראל לתוך הנהר של מנהגי ונמוסי המדינה, ולהטבעתם בגלים המהווים, לפי דעה זו, מקור לפרנסה.

רוח זו דורשת לבנות את פיתום ורעמסס בנשמותיהם של ילדי ישראל, כלומר: להקריב אותם לפני הדברים הנחשבים כ”מבצר” ונקודת המוקד של זרם החיים.

יש לדעת, שכל הטענות הללו של ”הבה נתחכמה לו – לאלוקיהם”² – מקורן בפרעה מלך מצרים הרוצה לבלתי השאיר שריד ופליט, ר”ל, מיהדות, מנשמות ישראל, ועל ידי כך – גם מגופם.

ולכן יש לעמוד נגדן בכל תוקף ולחנך את הילדים ברוח ישראל סבא.

ב. פירוש הדבר למעשה: בשעה שנידונית שאלת חינוך הילדים יש לזכור שאסור להטביעם בנילוס העבודה הזרה של המדינה, בגלים של חיפושי ”תכלית”. הדרך היחידה לחיים היא החינוך המוחלט בתורתנו – תורת חיים.

אין כל סיבה לחקות הורים אחרים, שילדיהם יגדלו ”מסודרים”: לפלוני יהיה בנין ולפלוני מכונית, זה יהיה רופא, זה עורך-דין וזה, לפחות מצחצח נעלים, ואילו אם תשלח את בנה לשיבה יגדל לבטלן שאף לא ידע לצחצח נעלים, הוא אף לא ידע כיצד תופסים ביד את המברשת.

– יש לדעת שהקב”ה זן ומפרנס לכל, וכיעשו את אשר רוצה הוא – ”ושנתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך” – יעשה הוא את הבקשה שהאדם מבקש, עבורו ועבור צאצאיו.

יש למסור את הילד למלמד שהוא בעצמו איש חי (”א לעבעדיקער”) ע”י תורתנו, תורת חיים, וחי בהם במצוות התורה, שהמלמד יחנך כך את הילדים בדרך החיים של התורה והמצוות, וע”י כך להציל את הילדים, ובאמצעותם גם את עם ישראל כולו.

(1) בראשית רבה פט”ז. לקוטי תורה להאריז”ל פ’ תצא. ד”ה קול זודי תש”ט (סה”מ תש”ט ע’ 107).
(2) שמות רבה פ”א, ט. סוטה יא, א.

* עוד בענין המדובר בשיחה זו ראה בלקו”ש ח”א
ע’ 1 ואילך.
(1) ו, א.
(2) בא יב, לט.
(3) שם, לג.
(4) שם, לד.
(5) ראה שו”ע אדה”ז או”ח סתנ”ט ס”ט-ל.
(6) עקב ח, טו.
(7) פרשתנו ה, כב.
(8) מקץ מב, ט. יב.

עוד בטענות להקב"ה (כביכול) ולומר דעות להקב"ה – אנו רוצים לחיות עם הקב"ה בשלום ולא לריב עמו!

ובפרט שהקב"ה יודע מה עליו לעשות, ויודע מש"כ בגמרא ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", ויודע גם שנשיא דורנו פסק שיהודים עשו כבר תשובה – ואם-כן, כיצד מגיע "יא-טיביע-דאם" ותובע שצריכים כבר את הגאולה!?

ג. עונים להם, שלא נוגע כאן שום חשבונות, מה שנוגע הוא רק שתבוא כבר הגאולה בפועל, ובאופן ד"אחישה⁴, ו"אחישה" שב"אחישה"!!

ומה שיושבים יהודים בהתוועדות וישנים? – יושיבום באמצע השינה על "ענני שמיא"⁵, וכשיתעוררו משנתם יפקחו את עיניהם ויראו שלפתע נמצאים הם בירושלים עיר הקודש, ובאם לא יבינו היכן נמצאים – יספרו להם, והם ייטלו נטילת-ידיים ויאמרו להם איזה ברכה לעשות ע"פ שולחן-ערוך!

ומה שישנים קושיות? – שיהי' לבריאות! אבל קודם שתבוא הגאולה, ובודאי שאז ירחם עליו אליהו הנביא, בראותו שאינו יכול לישון ומצטער מהקושיא שיש לו, ואליהו יתרחם.

"אָבער אידן - גייט אַרויס פֿון גלות"!!! ...

[= אבל יהודים – צאו מהגלות!!!...]

[כ"ק אד"ש הפסיק לרגע, חייך ואמר:] לחיים, לחיים ולברכה [ועשה תנועה בידו הק'].

(תרגום חפשי משיחת ש"פ שמות ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

(5 דניאל ז, יג. סנהדרין שם.)

(4 ישעי' ס, כב. סנהדרין צח, א.)

בודאי כבר כלו כל הנשמות שבגוף

מכיון שבזמן הגמרא כבר "כלו כל הקיצין", הרי, בהכרח לומר שבזמן הגמרא כבר כלו כל נשמות שבגוף, אלא מאי (כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך ואמר): מכיון שבמשך הדורות נולדו עוד ריבוי בני"ב, מובן, שניתוספו עוד נשמות באוצר ששמו גוף (ולהעיר גם מענין הגלגולים כו'); אמנם, לאחר שנולדו כל בני"ב במשך כל הדורות שבינתיים עד לימינו אלו, כולל גם אלו שנולדו אתמול והיום – בודאי כבר כלו כל הנשמות שבגוף, ומכיון שכן, צריך משיח צדקנו לבוא תיכף ומיד, בעיצומו של יום השבת!

(משיחת ש"פ שמות, כ"ג טבת, מבה"ח שבט ה'תשמ"ט – בלתי מוגה)

המדור מוקדש לע"נ האשה מרת ר' יצחק מאיר ע"ה מיידנצ'יק

נלב"ע ביום ו', עש"ק פ' ויגש – אחר הצות היום – ו' טבת ה'תשס"ב

יה"ד שיקוים היעוד 'הקיצו ורוננו שוכני עפר' והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש

והביאור בזה:

הקב"ה אמר למשה רבינו: דע לך, זה גופא שבני ישראל לא ירצו לצאת הוא משום שאצלך ישנה הקושיא ד"למה הרעותה גו", וממנה משתלשל ענין זה שבני ישראל לא ירצו לצאת!

וזוהי הוראה לכאן"א:

אל לו לומר – הרי אני מקיים מצוות מדאורייתא ומדרבנן, ואף מנהגים, והרי "המעשה הוא העיקר"⁹, ומדוע עלי לקיימם בהידור דוקא?

– ע"כ אומרים לו, שמזה שהוא איננו מהדר בקיום המצוות משתלשל שנכדו וכו' יערוך חשבון שהיות והסבא עשה זאת ללא הידור וללא חיות, במילא כיון שהוא חי כמה דורות לאחריו, הרי אינו צריך לקיים בכלל מצוות עשה!

בגאולה יקחו אותו מהמשרד (ומהמלין דולר) לא"י

ג. אך עדיין קשה: הרי ידוע שאין מסיימין אלא בדבר טוב, ולכאן"א לפי הנ"ל פרשתנו מסתיימת בהיפך הטוב, ומדוע לא כתב זאת רש"י בפ' וארא כו' היכן שמזכיר את האבות שלא הרהרו על הקב"ה¹⁰ וכו'?

ולכן כותב רש"י "על כרחם של ישראל", זאת אומרת: גם כאשר הוא מסרב לצאת ממצרים וטוען לשם מה אני זקוק לגאולה; הרי הוא חי במדינה דמוקרטית שבה מרשים לו ללמוד ולהתפלל ללא הפרעה, ומה הוא זקוק לארץ ישראל כאשר שטחה של מדינה אחת כמו טקסס גדול פי כמה ("קען איינפאקן") מכל ארץ ישראל; רצונו במחשב – יש לו במנהטן, רצונו בתפוז טוב – יש לו בלוס-אנג'לס, ואפי' יש לו ישיבת תומכי תמימים בברוקלין!... כאן (בארה"ב) יש לו אפשרות להיות "סנטור", ואם הוא גם נולד באמריקה ביכולתו להתמנות אפילו ל"נשיא"...

[ובמכל-שכן וקל וחומר:] אם אצל סבו – הדולר או איזה גוי האחראי על הנקיון ("דשעניטור") תפסו מקום, כל-שכן שאצלו יתפוס מקום הסנט¹¹, הנשיא וגם מלין דולר... ובשביל מה צריכים לקחת אותו מהמשרד שלו בגאולה לארץ ישראל – הוא ישאר כאן עם כל ממלכתו...

על-כך אומרים לו, שהוא נמצא בגלות ממש, ושבגאולה יקחו אותו מהמשרד (ומהמלין דולר) לארץ ישראל, אלא שבינתיים עליו באמת להודות להקב"ה ע"כ שטוב לו פה, שהרי יכלו לקחת אותו לגלות עם שלשלאות של ברזל, וכפי שהי' במצרים שלמרות שבני ישראל היו ב"מיטב הארץ", בכל-זאת היו בגלות מצרים!

ומה שמינו אותו לנשיא – הרי-זה בכדי שיפעל את התפילות בבתי הספר ויתמוך בכספו

(9) אבות פ"א מי"ז. (11) בהנחה נכתב כאן גם "דער האוז און קאומנט" (ואולי הכוונה ל"בית הנבחרים"). המו"ל.

(9) אבות פ"א מי"ז. (10) פרש"י וארא ו, ט.

בישיבות, וזהו תפקידו.

ד. ולכן אומר רש"י "על כרחם של ישראל" – כלומר, שכאשר לוחצים ("מען גיט א קוועטש") את היצר-הרע הוא רוצה לצאת מהגלות, כיון שהיהודי בפנימיות הוא לעולם טוב וכאשר לוחצים אותו זה מתגלה, וגם אם הוא יודע שלא יהי' לו צידה, "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה"¹², אעפ"כ רצונו לצאת מהגלות.

וזהו הטעם לכך שרש"י מביא ראי' דוקא מענין הצידה: רש"י לא בא להראות לנו את המהירות שבה יצאו בני ישראל ממצרים, אלא רוצה ללמדנו שיש לצאת מהגלות גם ללא צידה כו', כנ"ל.

ה. ובזה תובן קושיא נוספת: מדוע דוקא כשאמרו מצרים "כולנו מתיים"³ יצאו בני ישראל, הרי בני ישראל כבר היו רגילים בצרותיו של פרעה כו', ולכאורה מה ההתפעלות מזה?

והביאור הוא: משום שהמצריים (הקליפה) בעצמם ראו את האלוקות, וזה פעל בדרך ממילא גם על בני ישראל שיצאו.

ולכאור', כיצד יתכן שמצרים יידעו זאת לפני בני ישראל? על-כך כותב רש"י "ותחזק מצרים גו", כלומר, שדבר זה מבוסס ("איינגעשטעלט") בתורה (שמצרים יידעו זאת לפניהם).

ועד"ז יהי' לע"ל "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹³, אלא שאז לא יהי' זה בחפזון ובמנוסה אלא "בשובה ונחת תושעון"¹⁴, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.

(משיחת ש"פ שמות ה'תשכ"ה - בלתי מוגה)

(14) ישעי' ל, א.

(12) ירמי' ב, ב.

(13) מיכה ז, טו.

בפרט כששומעים מנשיא דורנו...

גם לאחר קושי ואריכות הגלות האחרון במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה (שלא בערך לגלות מצרים במשך מאתיים ועשר שנה) – מציאותם של "בני ישראל" היא בעצם **למעלה מגלות**, וכל רגע נוסף שנמצאים בגלות ה"ז באופן ד"ה**באים** מצרימה", "כאלו אותו יום נכנסו למצרים", ועומדים הם בתוקף האמונה והבטחון שתיכף ומיד יקיים הקב"ה הבטחתו "פקד פקדתי אתכם" בגאולה האמיתית והשלימה, ובפרט כששומעים מנשיא רבינו שבדורנו¹, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים

(1) ראה ב"ד פנ"ז, ז: "אין דור שאין בו כמשה". וע"א. תניא פמ"ד. שם אגה"ק ביאור לסי' ז"ך בסופו. וראה זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד,

לקבלת פני משיח צדקנו (כנ"ל ס"ב²), ועאכו"כ לאחר שישנה גם השלימות דארבעים שנה, "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"³, ועומדים בשנת הנ"א (ה'תשנ"א), ר"ת (הי' תהא שנת) נפלאות אראנו⁴.

ולכן, יש לעודד ולחזק את רוחם של בני"ע"י ההכרזה שהקב"ה אומר בכל יום באופן חדש ממש "**פקד פקדתי אתכם**", ומשיח צדקנו "עומד אחר כתלנו"⁵, ו"הנה זה בא"⁶, ויש להתכונן לקבל את פניו ע"י ההוספה בקיום התנומ"צ, **כפס"ד הרמב"ם**⁷ (בעל יום ההילולא דכ"ף טבת, מוצש"ק זה⁸) שע"י "מצוה אחת הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

(משיחת ש"פ שמות, י"ט טבת ה'תשנ"א - מוגה)

(5) שה"ב ב, ט.

(2) סה"ש תשנ"א ח"א ע' 240.

(6) שם ח. וראה שהש"ר עה"פ (פ"ב, ח ב).

(3) תבוא כט, ג.

(7) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

(4) להעיר מהרמז בפרשת השבוע (ד, יג): "שלח נא

(8) ראה לעיל הערה 27 [סה"ש תשנ"א ח"א ע' 242].

ביד תשלח" (גאולם לעתיד" - פרש"י) - "נא" ר"ת "נפלאות אראנו".

"אידן, גייט ארויס פון גלות!"

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. כאשר בא יהודי ותובע אריכות ימים ושנים טובות הרי בודאי שמצליח הוא לפעול זאת וכך אכן נהי' בפועל, ובכוחו של כל יהודי לתבוע זאת!

עאכו"כ כשיהודי תובע שתבוא כבר הגאולה, כיון ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה"², ונשיא דורנו פסק שכל היהודים כבר עשו תשובה – "לאלתר לתשובה"³, ועכשיו צריך כבר להיות ה"לאלתר לגאולה" – במילא צועקים: "עד מתי!?"

ב. הנה, ישנם הטוענים: כיצד יתכן שיושב בן-אדם ומייגע יהודים ("ער מאטערט אידן") כמה שעות, מדבר על דא ועל הא ("אהער און אהין") ואח"כ צועק לפתע "דאלאָ גלות!" ותובע מהם שגם יצעקו "עד מתי" – מכיון שעבר כבר יום שישי, חלפו כמה שעות בשבת וכעת עומדים כבר בשבת אחר-הצהרים לאחר כמה שעות שמדברים כאן, ועדיין לא בא!! טוענים הם: לשם מה צריכים להזכיר להם ביום השבת את צער הגלות, ועקב כך לבוא

(2) סנהדרין צז, ב.

(1) למדים זאת מטענת יעקב אבינו (ויגש מז, ט) "מעט

(3) "הקריאה והקדושה" תש"א-ב.

גו' ולא השיגו את ימי שני חיי אבותי" (כמדובר לפני"ז בהשיחה).